

Metsäkenttämittari

Skogsfältnätare

Xanthorhoe annotinata

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Haapakiitäjä on suurikokoinen perhonen, sen siipiväli on 70–96 mm. Haapakiitäjän yleisväritys on tasaisen harmaa. Sekä etu- että takasiivet ovat oliivinharmaat ja niiden suonet ovat vaaleat. Haapakiitäjän ruumis on yksivärisen tumman oliivinharmaa, usein siipiä hiukan tummempi. Haapakiitäjä muistuttaa poppelikiitäjää (*L. populi*), mutta poppelikiitäjälle tyypillinen ruosteenruskea laikku puuttuu ja poppelikiitäjä on haapakiitäjää kirjavampi.

Elinympäristö ja levinneisyys

Metsäkenttämittari elää avoimissa mustikkaa kasvavissa kuusimetsissä ja korvissa, mutta laji tulee usein vastaan myös soiden laidoilla. Lapissa laji elää myös-koivuvyöhykkeessä. Toukka elää mustikalla ja mataralla. Muihin kenttämittareihin verrattuna metsäkenttämittari lentää alueellisesti suhteellisen lyhyen aikaa: Etelä-Suomessa toukokuussa ja kesäkuun alussa, Oulun alueella ja Metsä-Lapissa kesäkuussa ja Pohjois-Lapissa vielä heinäkuussa. Metsäkenttämittari lentää illalla ja yöllä, naaras toisinaan myös päivällä. Metsäkenttämittaria tavataan koko maassa, mutta yleisin se on Keski- ja Pohjois-Suomessa. Etelä-Suomessa laji on melko paikoittainen. Laji todennäköisesti vetäytyy pohjoisemmaksi ilmastonmuutoksen myötä.

Nykytila ja uhkatekijät

Metsäkenttämittari on taantunut Etelä-Suomessa etenkin ilmastonmuutoksen takia. Ilmastonmuutoksen vaikutukset uhkaavat lajia myös jatkossa.

Hoitosuositukset

Metsänkäsittelyssä metsäkenttämittarin elinympäristöissä tulisi välttää laaja-alaisia avohakkuita. Metsänpohjan varpu- kasvillisuuden säilyminen mahdollisimman laajana ja vahingoittumattomana turvaa osaltaan metsäkenttämittarin elinmahdollisuuksia.

Lähteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M. 2014. Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 822 s.

Suomen Lajitietokeskus, metsäkenttämittari. Saatavilla: <https://laji.fi/taxon/MX.61822> Viitattu 23.11.2022.

Kuva: Pentti Ketola, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)